

คำสั่งระเบียบการ ที่ 6/2482

วันที่ 15 สิงหาคม 2482

----- ฯลฯ -----

หมวด 2

การโอนกรรมสิทธิ์เรือไทย

ข้อ 21. การโอนกรรมสิทธิ์ตามระเบียบนี้ ให้หมายความถึงการซื้อขาย (รวมทั้งการขายฝากและการขายทอดตลาด) การแลกเปลี่ยน การให้ การรับมรดก การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์โดยทางอื่น (เช่นโดยการครอบครอง) และรวมทั้งการเพิ่มหรือลดจำนวนผู้ถือกรรมสิทธิ์ด้วย

ข้อ 22. การโอนกรรมสิทธิ์เรือที่จดทะเบียนเป็นเรือไทย ถ้าเป็นการโอนโดยนิติกรรมสองฝ่าย เช่น การซื้อขาย การแลกเปลี่ยน และการให้ ให้ผู้โอนและผู้รับโอนยื่นคำร้องขอโอนกรรมสิทธิ์เรือที่จดทะเบียนเป็นเรือไทยด้วยแบบพิมพ์แบบ บ.65 เป็นรายลำต่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น ถ้าเป็นการโอนโดยนิติกรรมฝ่ายเดียว เช่น โดยพินัยกรรมหรือโดยคำสั่งศาล ก็ให้ผู้รับโอนยื่นคำร้องขอโอนกรรมสิทธิ์ดังกล่าวแล้ว

ถ้ามีการโอนกรรมสิทธิ์ดังกล่าวแล้วนอกเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ ให้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าซึ่งมีการโอนหรือซึ่งสะดวกแก่ผู้ยื่นคำร้อง

ถ้ามีการโอนกรรมสิทธิ์นอกราชอาณาจักร ให้ทำการโอนต่อกงสุลไทยประจำเมืองท่าที่มีการโอนและไม่จำเป็นต้องใช้คำร้องตามแบบแห่งวรรคต้น แต่ปฏิบัติการเขียนตามข้อ 23

ข้อ 23. การเขียนคำร้องตามข้อ 22. ให้ปฏิบัติตามข้อ 9 และข้อ 10 โดยอนุโลม และถ้าเป็นการโอนโดยนิติกรรมสองฝ่ายก็ให้ผู้โอนและผู้รับโอนลงลายมือชื่อและพิมพ์ลายนิ้วมือในคำร้องทั้งสองฝ่าย

ข้อ 24. การยื่นคำร้องตามข้อ 22. ให้มีใบทะเบียนของเรือนั้นและหลักฐานต่าง ๆ ตามข้อ 11. ของผู้รับโอน นอกจากใบสำคัญแสดงการตรวจเรือและคำร้องขอให้ตรวจเรือมาแสดงด้วย

ในกรณีที่มีการเพิ่มจำนวนผู้ถือกรรมสิทธิ์ สำหรับหลักฐานพิสูจน์ว่าควรจะให้แสดงแต่เฉพาะผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่เพิ่มขึ้นก็ได้

ข้อ 25. เมื่อนายทะเบียนเรือได้รับคำร้องขอโอนกรรมสิทธิ์พร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 24. ถ้าพิจารณาเห็นว่าคำร้องขอโอนนั้นเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว สำหรับนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ ให้จัดการส่งคำร้องและใบมอบอำนาจ (ถ้ามี) ไปตรวจสอบที่เจ้าหน้าที่ยุติกาสมุทรของเมืองท่าขึ้นทะเบียน

สำหรับนายทะเบียนเรือนมียื่นนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนให้
จัดการส่งคำร้องและใบมอบอำนาจ (ถ้ามี) ไปขอตรวจสอบและขออนุญาตทำการโอนจากนายทะเบียน
เรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือนเสียก่อน

ข้อ 26. การตรวจสอบตามข้อ 25. ให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบปฏิบัติดังนี้

ก. ชื่อผู้โอนหรือผู้ถือกรรมสิทธิ์เดิมตามในคำร้องต้องตรงกับชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในสมุดทะเบียน
หรือไม่

ข. ลายมือชื่อและลายพิมพ์นิ้วมือของผู้โอนในคำร้องถูกต้องตรงกับในสมุดทะเบียนทุกคนหรือไม่

ค. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น หรือเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นของผู้เป็น
หุ้นส่วนหรือบริษัท ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นเดิมและจำนวนหุ้นเดิมตามคำร้องถูกต้องตรงกับ
หลักฐานหรือไม่

ง. เรือนั้นมีการจ้างรอง ศาลสิ่งอาณัติ หรือหมายเหตุอย่างอื่นไว้ในสมุดทะเบียนว่าอย่างไรบ้าง
หรือไม่

จ. เสร็จแล้วให้จัดการส่งเรื่องกลับคืนโดยด่วน หากมีเหตุอันควรชี้แจงให้ชี้แจงประกอบด้วย

ข้อ 27. เมื่อได้มีการตรวจสอบหรือรับอนุญาตให้โอนได้ตามข้อ 25. และพิจารณาเห็นว่าควร
ให้ทำการโอนได้แล้ว ให้นำเสนอขอคำสั่งจากนายทะเบียนเรือผู้อาวุโสแห่งเมืองท่าขึ้นทะเบียนนั้นต่อไป

ข้อ 28. เมื่อได้รับคำสั่งตามข้อ 27. แล้ว ให้จัดการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการโอนกรรมสิทธิ์
ในอัตราตามขนาดของเรือ ที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง โดยใช้ใบเสร็จแบบ ก.1 ประเภทค่าธรรมเนียมโอน
กรรมสิทธิ์เรือที่จดทะเบียนเป็นเรือไทย แล้วหมายเหตุการเรียกค่าธรรมเนียมไว้ในท้ายคำร้องด้วยและถ้าเป็น
การโอนโดยนิติกรรมสองฝ่าย ให้ผู้โอนกับผู้รับโอนทำหนังสือสัญญาโอนกรรมสิทธิ์ด้วยแบบพิมพ์สัญญาโอนกรรมสิทธิ์
เรือที่จดทะเบียนเป็นเรือไทย (แบบ บ.56) ต่อหน้านายทะเบียนเรือ

การทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์ตามวรรคก่อน ตามปกติสำหรับเมืองท่าขึ้นทะเบียนพระนคร ให้ทำเป็น
คู่ฉบับมอบให้ผู้รับโอนหนึ่งฉบับ เก็บรักษาไว้ที่แผนกสำรวจใบอนุญาต 1 ฉบับ ส่วนเมืองท่าขึ้นทะเบียนอื่น ๆ
ให้ทำเพิ่มขึ้นสำหรับส่งให้เมืองท่าพระนครอีก 1 ฉบับ และสำหรับเมืองท่าที่ใช้เมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือนั้น
ให้ทำเพิ่มขึ้นสำหรับส่งเมืองท่าขึ้นกองทะเบียนของเรือนั้น และเมืองท่าพระนครแห่งละ 1 ฉบับด้วย นอกจากนี้
ถ้าผู้โอนต้องการคู่ฉบับสัญญาดังกล่าวแล้วด้วย ก็จัดทำให้โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การเขียนสัญญาโอนกรรมสิทธิ์ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานเป็นผู้เขียนโดยไม่ต้องเรียกค่าเขียน
ส่วนการลงลายมือชื่อและลายพิมพ์นิ้วมือของผู้โอนและผู้รับโอน ให้ปฏิบัติตามข้อ 9. และข้อ 10. โดยอนุโลม

ข้อ 29. การทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์ตามข้อ 22. ถ้าเป็นการโอนโดยการขายซึ่งคราว ๆ มีราคาเกินกว่า 100 บาท ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ขายจะต้องออกใบรับเงินให้แก่ผู้ซื้อหรือผู้จ่ายเงินทุกคราวตามกฎหมาย และก่อนที่นายทะเบียนเรือจะมอบคูปับสัญญาให้ไป ให้นายทะเบียนเรือเรีกรเก็บใบรับเงินซึ่งได้ปิดอากรแสตมป์ อันถูกต้องตามกฎหมายแล้วนั้น ส่งมายังกองทะเบียนเรือเพื่อมอบให้แผนกสำรวจตรวจและเก็บเป็นหลักฐานต่อไป

ถ้าราชใดผู้รับโอนหรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้รับโอนมีความจำเป็นต้องขอใบรับเงินคืนเกี่ยวกับเป็นใบสำคัญในการจ่ายเงิน ก็ให้ยื่นคำร้องขอคืน โดยให้แสดงเหตุผลโดยชัดเจนต่อนายทะเบียนเรือในการรับใบรับเงินคืนไปนี้ให้บันทึกข้อความว่า

"ได้รับใบรับเงินคืนไปแล้ว" ไว้ในคำร้องพร้อมด้วยลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือแล้วแต่กรณี ตลอดจนลงวันเดือนปีกำกับไว้ด้วย ก่อนที่จะคืนใบรับเงินให้ไป ให้นายทะเบียนเรือคัดสำเนาไว้โดยให้นายทะเบียนเรือลงลายมือชื่อรับรองสำเนานั้นส่งมายังกองทะเบียนเรือพร้อมด้วยคำร้องเพื่อมอบให้แผนกสำรวจตรวจและเก็บเป็นหลักฐานต่อไป

ข้อ 30. การขอโอนกรรมสิทธิ์ในกรณีที่ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์เรือไทยที่จดทะเบียนแล้ว โดยนิติกรรมฝ่ายเดียว เช่น การรับมรดกซึ่งมีพินัยกรรม หรือโดยคำสั่งศาล หรือโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม เช่น การรับมรดกซึ่งไม่มีพินัยกรรม หรือโดยการครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1382 ผู้ขอโอนต้องยื่นคำร้องขอโอนต่อนายทะเบียนเรือตามข้อ 22. และสำหรับการโอนโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม ให้ยื่นต่อนายทะเบียนเรือเฉพาะที่ประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนเท่านั้น ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่เรือได้ตกมาเป็นของตน และนอกจากหลักฐานตามข้อ 24. ต้องมีหลักฐานการได้กรรมสิทธิ์ต่อไปนี้มาแสดงพร้อมกันด้วย คือ

1. สำหรับการรับมรดก ต้องมีหนังสือพินัยกรรมหรือคำสั่งศาล
2. สำหรับการครอบครอง ต้องมีหลักฐานการครอบครองเท่าที่จะแสดงได้

ถ้าผู้ขอไม่สามารถจะแสดงหลักฐานเอกสารดังกล่าวแล้ว หรือหลักฐานเอกสารดังกล่าวแล้วไม่เป็นที่เชื่อถือได้ ผู้ขอต้องนำพยานบุคคลมาให้การจนเป็นที่เชื่อถือได้แทน และถ้ายังไม่เป็นการเพียงพอ นายทะเบียนเรือมีอำนาจออกหมายเรียกบุคคลและพยานหลักฐานอื่นมาแสดงได้ ตามความในมาตรา 29

ข้อ 31. เมื่อนายทะเบียนเรือได้รับคำร้องขอโอนกรรมสิทธิ์ พร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 30. ถ้าพิจารณาเห็นว่าไม่พอเชื่อถือได้ว่าผู้ขอโอนสมควรได้รับกรรมสิทธิ์และเห็นว่าผู้ขอโอนมีลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ตามมาตรา 7 และการขอโอนนั้นเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ให้จัดการส่งคำร้องไปตรวจสอบต่อนายทะเบียนเรือ และสำหรับการโอนโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม ให้มีการประกาศโฆษณาด้วย

ตามข้อ 26. ที่เจ้าหน้าที่ผู้รักษาสมูทกะเบียนของเมืองท่าขึ้นทะเบียนนั้น และเมื่อได้รับผลของการตรวจสอบ และพิจารณาเห็นว่าสมควรจะจัดการโอนให้ได้ ให้นำเสนอนาสกะเบียนเรือผู้อาวุโสแห่งเมืองท่าขึ้นทะเบียนนั้น และสำหรับการโอนโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมให้มีการประกาศโฆษณาด้วย

ข้อ 32. ถ้านาสกะเบียนเรือผู้อาวุโสพิจารณาเห็นว่าการขอโอนนั้นมีมูลพอเชื่อถือได้ สำหรับการโอนโดยนิติกรรมฝ่ายเดียวให้ส่งโอนตามข้อ 34. ส่วนการโอนโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมนั้นภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันรับคำร้อง ให้จัดการทำประกาศอันมีข้อความตามคำร้องของผู้ขอ โดยมีกำหนดให้ยื่นคัดค้านได้ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ 1 ฉบับ ส่งไปปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอซึ่งผู้ถือกรรมสิทธิ์เดิมมีภูมิลำเนาอยู่ 1 ฉบับ แล้วจัดการส่งสำเนาประกาศดังกล่าวแล้วไป โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายตามจำนวนฉบับและจำนวนวันดังต่อไปนี้ โดยผู้ขอโอนเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการโฆษณาตามจำนวนที่จำเป็นต้องจ่าย

เรือที่มีใบเรือกล

1. ขนาดต่ำกว่า 25 ตันกรอสส์ ประกาศในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 1 ฉบับ มีกำหนด 3 วัน
2. ขนาดตั้งแต่ 25 ตันกรอสส์ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า 100 ตันกรอสส์ ประกาศในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 2 ฉบับ มีกำหนดฉบับละ 5 วัน
3. ขนาดตั้งแต่ 100 ตันกรอสส์ขึ้นไป ประกาศในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 2 ฉบับ มีกำหนดฉบับละ 7 วัน

เรือกล

4. ขนาดต่ำกว่า 10 ตันกรอสส์ ประกาศในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 2 ฉบับ มีกำหนด 5 วัน
5. ขนาดตั้งแต่ 10 ตันกรอสส์ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า 50 ตันกรอสส์ ประกาศในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 2 ฉบับ มีกำหนดฉบับละ 7 วัน
6. ขนาดตั้งแต่ 50 ตันกรอสส์ขึ้นไป แต่ต่ำกว่า 200 ตันกรอสส์ ประกาศในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 3 ฉบับ มีกำหนดฉบับละ 10 วัน
7. ขนาดตั้งแต่ 200 ตันกรอสส์ขึ้นไป ประกาศในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 3 ฉบับ มีกำหนด 15 วัน

ข้อ 33. เมื่อได้จัดการปิดประกาศและโฆษณาตามข้อ 31. แล้ว ถ้าผู้คัดค้านคำร้องขอโอนกรรมสิทธิ์ตามข้อ 32. ภายในกำหนด 30 วัน นับตั้งแต่วันประกาศให้นาสกะเบียนเรือแจ้งผู้คัดค้านนำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่แจ้งและให้นาสกะเบียนเรือจัดการโอนกรรมสิทธิ์รายนี้ไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลจะพิพากษาคดีถึงที่สุดแล้ว

ถ้าผู้ยื่นคำคัดค้านไม่นำคดีไปเองศาลภายในกำหนดดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าคำคัดค้านนั้นเป็นอันตกไป

ข้อ 34. เมื่อการขอโอนกรรมสิทธิ์ตามข้อ 30. มีมูลขอเชื่อถือว่าผู้ขอสมควรได้รับกรรมสิทธิ์ตามข้อ 32. สำหรับการโอนโดยนิติกรรมฝ่ายเดียวก็ดี หรือได้ประกาศโฆษณาครบกำหนด 30 วัน สำหรับการโอนโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมตามข้อ 32. แล้วก็ดี หรือผู้คัดค้านไม่นำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนด 15 วันตามข้อ 33. และพ้นกำหนดการประกาศโฆษณา 30 วัน แล้วตามข้อ 32. ก็ดี ให้สั่งทำการโอนได้โดยให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามข้อแห่งข้อ 26. แต่ไม่ต้องทำสัญญาโอน

ข้อ 35. เมื่อได้ทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์ตามข้อ 28. หรือเมื่อได้รับคำสั่งให้ทำการโอนได้และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามข้อ 34. แล้วให้จัดการโอนกรรมสิทธิ์ โดยเรียกใบทะเบียนมาหมายเหตุการโอนไว้ที่ด้านหลังในท้องโอนกรรมสิทธิ์และให้เรียกใบอนุญาตให้เรือมาหมายเหตุการโอนกรรมสิทธิ์ไว้ในรายการแก้ไขทะเบียนที่ดินหลังใบอนุญาตตามคำสั่งระเบียบการที่ 19/2481 แต่ไม่ต้องเรียกค่าธรรมเนียมการแก้ไขทะเบียนและไม่ต้องทำคำร้องแบบ บ.20 กับรายการแก้ไขทะเบียนแบบ บ.21 อีก

ข้อ 36. หลักฐานต่าง ๆ ที่ผู้ขอนำมาแสดงในการขอโอนกรรมสิทธิ์นั้น ให้นายทะเบียนเรือเรียกเก็บรักษาไว้ทุกอย่าง เว้นแต่เอกสารใดที่จะเรียกคืนฉบับไว้ไม่ได้ เพราะเป็นหลักฐานอันผู้ขอโอนจำต้องยึดถือไว้เพื่อประโยชน์ในการอื่นด้วย ก็ให้นายทะเบียนเรือจัดทำสำเนาไว้แทน

หลักฐานเอกสารที่ได้เรียกไว้ตามวรรคก่อน สำหรับเมืองท่าพระนคร ให้ส่งเก็บไว้ยังแผนกสำรวจใบอนุญาต ส่วนเมืองท่าอื่น ๆ ให้เก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการแห่งเมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือขึ้น

สำหรับการโอนโดยนิติกรรม ถ้าผู้รับคำร้องมิใช่เป็นนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น ให้ส่งคำร้องขอโอนและสัญญาโอนไปให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียน 1 ชุด และเมืองท่าพระนคร 1 ชุด ถ้าผู้รับคำร้องเป็นนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียน ให้ส่งคำร้องและสัญญาโอนดังกล่าวให้เมืองท่าพระนครเพียง 1 ชุดเท่านั้น

ข้อ 37. การมาเหตุในสมุดทะเบียนเรือไทย และการจดทะเบียนการโอนในสมุดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้เป็นหน้าที่ของผู้นักษาสมุดทะเบียนโดยคัดข้อความจากหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งตนได้รับ

ข้อ 38. ในกรณีที่พ้นผ่านหรือบริษัทยกเลิกซึ่งเป็นเจ้าของเรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้วได้ตกไปเป็นของบุคคลอื่นโดยนิติกรรมหรือโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม พ้นผ่านหรือกรรมการผู้จัดการ แล้วแต่กรณียื่นคำร้องแจ้งต่อ

นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น พร้อมด้วยหลักฐานพิสูจน์สัญชาติจำนวนหุ้นของบุคคลที่ได้มาเป็นเจ้าของหุ้นนั้น คำร้องนี้จะใช้แบบพิมพ์แบบ ก.5 หรือแบบพิมพ์ของสำนักงานนั้นก็ได้

ให้นายทะเบียนเรือแห่งเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น จัดการส่งเรื่องไปขอตรวจสอบตามข้อ 26. ว่าบุคคลผู้ได้มาเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นส่วนตามวรรคก่อน ทำให้หุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดนั้นขาดลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ตามมาตรา 7 หรือไม่ ถ้าไม่ทำให้หุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดนั้น ขาดลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ตามมาตรา 7 ให้นำเสนอนายทะเบียนเรืออาวุโสแห่งเมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือให้เรือนั้นคงเป็นเรือไทยต่อไป แล้วส่งเรื่องไปเก็บรักษาที่เจ้าหน้าที่ผู้รักษาสุดทะเบียนและสำหรับเมืองท่าอื่น ๆ

อันมิใช่เมืองท่าพระนคร ให้จัดทำสำเนาคำร้องนั้นใช้เป็นรายงานแจ้งให้เมืองท่าพระนครทราบด้วย

ข้อ 39. เมื่อมีการโอนโดยนิติกรรมซึ่งกรรมสิทธิ์เรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้ว หากปรากฏว่าผู้รับโอนไม่ต้องด้วยลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ตามมาตรา 7 ถ้าการโอนนี้กระทำ ณ เมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือนั้น เมื่อได้จัดการโอนกรรมสิทธิ์ตามข้อ 35 แล้ว ให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือนั้น และนำมาเสนอนายทะเบียนเรืออาวุโสแห่งเมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือนั้นเสีย

ถ้าการโอนนี้ได้กระทำ ณ เมืองท่าอื่นอันมิใช่เมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือนั้น เมื่อได้จัดการทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์ตามข้อ 28 แล้ว ให้นายทะเบียนเรือทำการโอนเรียกใบทะเบียนคืนแล้วส่งพร้อมด้วยรายงานเหตุการณ์และเอกสารหลักฐานตามข้อ 36. ไปยังเมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือเพื่อส่งถอนทะเบียนเรือตามวรรคก่อน

การส่งถอนทะเบียนเรือดังกล่าวแล้ว ให้หมายเหตุไว้ในสมุดทะเบียนที่ช่องหมายเหตุว่า ได้ถอนทะเบียนโดยเหตุใด เมื่อใด ส่วนใบทะเบียนที่เรียกคืนให้หมายเหตุเช่นเดียวกับในสมุดทะเบียน แล้วเก็บเข้าเรื่องของเรือนั้นไว้ และเมื่อได้ส่งถอนทะเบียนแล้ว ให้จัดการแจ้งนายทะเบียนเรือผู้ทำการโอนตามวรรคสองทราบและแจ้งเมืองท่าพระนคร เพื่อหมายเหตุในสมุดทะเบียนด้วย

ข้อ 40. เมื่อเรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้วได้ตกไปเป็นของบุคคล ซึ่งขาดลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ตามมาตรา 7 โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมก็ดี หรือบุคคลผู้เป็นเจ้าของเรือไทยที่จดทะเบียนแล้วขาดลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ตามมาตรา 7 ก็ดี ถ้าเจ้าของเรือไม่จัดการโอนไปให้แก่บุคคลผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ หรือไม่จัดการยื่นคำร้องขอถอนทะเบียนต่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นภายในกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่เรือได้ตกเป็นของตนหรือนับแต่วันที่ขาดลักษณะให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนเรือนั้น รายงานต่อกรมเจ้าท่าโดยมิชักช้า เพื่อขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งอายัดเรือและทรัพย์สินของเจ้าของเรือนั้น และผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่พ้น 90 วันดังกล่าวแล้วตามความในมาตรา 31

ถ้าเจ้าของเรือได้จัดการโอนใบให้แก่ ผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ภายใน 90 วัน ในระหว่างที่จัดการโอนให้ถือว่าเรือนั้นยังเป็นเรือไทยอยู่ แต่ถ้าไม่จัดการโอนดังกล่าวแล้ว เมื่อพ้นกำหนด 120 วัน นับแต่วันที่เรือเป็นของบุคคลผู้ไม่ต้องด้วยลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ มีให้ถือว่าเรือเป็นเรือไทยอีกต่อไป และให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น จัดการจดทะเบียนเรือนั้นเสียตามความในข้อ 39.

นายทะเบียนเรือซึ่งมิใช่ นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น เมื่อได้ทราบเหตุตามวรรคต้น ให้จัดการแจ้งนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นโดยด่วน

ข้อ 41. เมื่อผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนซึ่งเป็นเจ้าของเรือไทยที่ได้จดทะเบียน แล้วขาดลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ ถ้าไม่จัดการโอนหุ้นของผู้เป็นหุ้นส่วนนั้นไปให้แก่บุคคลผู้ที่มีลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ภายในกำหนด 60 วัน นับแต่วันที่ขาดลักษณะให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นจัดการจดทะเบียนเรือนั้นเสียตามความในข้อ 39.

นายทะเบียนเรือซึ่งมิใช่ นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น เมื่อได้ทราบเหตุตามวรรคก่อน ให้จัดการแจ้งนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นโดยด่วน

ข้อ 42. เมื่อจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของเรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้วบกพร่องจนทำให้บริษัทขาดลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ ให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนรายงานต่อกรมเจ้าท่าโดยด่วน เพื่อขอให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลชำนองคดีอาญาพิจารณาคดีตามความในมาตรา 34

ในการที่จะถือว่าหุ้นใดเป็นเหตุให้บริษัทขาดลักษณะตามวรรคก่อนนั้น ให้ถือเอาหุ้นซึ่งได้โอนไปและเป็นเหตุให้บริษัทขาดลักษณะดังกล่าว แล้วเป็นหุ้นที่จะต้องขายทอดตลาด

ถ้าพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ศาลลงประกาศขายทอดตลาดครั้งแรก ไม่มีผู้ซื้อหุ้นจนครบจำนวน อันจะทำให้บริษัทที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยได้ ให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นเสีย ตามความในข้อ 39.

นายทะเบียนเรือซึ่งมิใช่ นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น เมื่อได้ทราบเหตุตามวรรคต้น ให้จัดการแจ้งนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นโดยด่วน

ข้อ 43. เมื่อจำนวนกรรมการส่วนมากในบริษัทจำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของเรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้ว ไม่ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7 และกรรมการผู้จัดการของบริษัทได้แจ้งแก่นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนแล้ว ถ้าพ้นกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่แจ้งนั้นยังมิได้จัดการให้มีกรรมการถูกต้องตามมาตรา 7 ให้นายทะเบียนเรือจดทะเบียนเรือนั้นเสียตามความในข้อ 39.

หมวด 3

การจำนอง

ข้อ 44. การจำนองเรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือไทย ให้ผู้จำนองยื่นคำร้องขอจำนองเรือที่จดทะเบียนเป็นเรือไทยด้วยแบบพิมพ์แบบ บ.66 เป็นรายลำต่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น

ข้อ 45. การยื่นคำร้องตามข้อ 44. ให้ปฏิบัติตามข้อ 9. และข้อ 10. โดยอนุโลมและผู้จำนองต้องเป็นหลักฐานมือชื่อและพิมพ์ลายนิ้วมือ

ข้อ 46. เมื่อนายทะเบียนเรือได้รับคำร้องขอจำนองแล้ว ให้จัดการส่งไปขอตรวจสอบตามข้อแห่งข้อ 26 โดยอนุโลมและเมื่อพิจารณาเห็นสมควรให้มีการจำนองได้แล้ว ให้เสนอขอคำสั่งจากนายทะเบียนอาวุโสแห่งเมืองท่านั้นต่อไป

ข้อ 47. เมื่อได้รับคำร้องสั่งให้ทำการจำนองให้แล้ว ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอจำนองในอัตราตามขนาดของเรือนั้นตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงโดยใช้ใบเสร็จแบบ ก.1 ในประเภทคำจำนองและหมายเหตุการณ์เรียกเก็บค่าธรรมเนียมไว้ท้ายคำร้องด้วย และให้ผู้จำนองทำสัญญาด้วยแบบพิมพ์สัญญาจำนองแบบ บ.64 คอทน่านายทะเบียนเรือ ส่วนจำนวนฉบับสัญญาให้ปฏิบัติตามข้อ 28. โดยอนุโลม

ข้อ 48. เมื่อได้ทำสัญญาจำนองตามข้อ 47. แล้ว ให้เรียกใบทะเบียนมาหมายเหตุไว้ที่ด้านหลังในช่องจำนอง แล้วจัดการส่งคำร้องขอจำนองกับสัญญาไปให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาสมุดทะเบียน เพื่อหมายเหตุในสมุดทะเบียนเรือไทย และจดทะเบียนการจำนองลงในสมุดทะเบียนจำนองต่อไป ถ้ามีการจำนองที่เมืองท่าขึ้นทะเบียนอื่นแม้ในเมืองท่าพระนคร ให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่านั้นจัดการส่งคำร้องขอจำนองและสัญญาจำนองอย่างละ 1 ฉบับ ไปให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าพระนคร เพื่อจัดการหมายเหตุในสมุดทะเบียนของสำนักงานกลางอีกด้วย

ข้อ 49. ถ้ามีการจำนองนอกเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น ให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าที่มีการจำนองจัดการส่งคำร้องและใบมอบอำนาจ (ถ้ามี) ไปขอตรวจสอบจากนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นเสียก่อน แล้วจึงทำหน้าที่แทนนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นทุกประการ และเมื่อจัดการจดทะเบียนการจำนองและหมายเหตุในใบทะเบียนแล้ว ให้ส่งคำร้องและสัญญาไปไว้ให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น และเมืองท่าพระนครแห่งละ 1 ชุด เพื่อหมายเหตุโดยนิตยารักษ์ และเรือไทยของเมืองท่าดังกล่าวแล้ว